

Václav Jehlička
ministr kultury

Národní památkový ústav
ústřední pracoviště
Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1

Došlo 12 -03- 2008

Čj. 1863

Přílohy: Odd: PS

V Praze dne 4. března 2008
Č.j.: 3426/2008

Rozhodnutí

Podle ustanovení § 152 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále též „správní řád“), jsem na základě rozkladu ze dne 31. 8. 2007 společnosti POZEMSTAV Prostějov - servis, s.r.o., IČ: 25546244, se sídlem Pod Kosířem 73, 796 01 Prostějov, která je jediným účastníkem řízení (dále též „účastník“), přezkoumal rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. 4181/2006 ze dne 7. 8. 2007 (dále též „rozhodnutí Ministerstva kultury“), kterým se prohlašuje za kulturní památku podle § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon č. 20/1987 Sb.“) a správního řádu rodinná vila Anastázie Neherové, ul. Pod Kosířem 73, č.p. 329, parc. č. 475, spolu s pozemky parc. č. 475, 476, a 477/1, k.ú. Prostějov, obec Prostějov, okres Prostějov, Olomoucký kraj (dále též „vila“). Podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. b), § 152 odst. 4 a § 90 odst. 5 správního řádu jsem na základě návrhu rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, rozhodl

následovně:

rozklad se zamítá
a napadené rozhodnutí Ministerstva kultury
č.j. 4181/2006 ze dne 7. 8. 2007
se potvrzuje.

Odůvodnění:

Rozkladem podaným v zákonné lhůtě se účastník domáhá zrušení rozhodnutí Ministerstva kultury č.j. 4181/2006 ze dne 7. 8. 2007 v celém rozsahu a zastavení předmětného správního řízení.

Ze správního spisu byly zjištěny následující podstatné skutečnosti:

Podnět k prohlášení předmětné vily i s pozemkem za kulturní památku podal na Ministerstvo kultury Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Olomouci dopisem ze dne 13. 3. 2006, zn. 1661/2006/NPÚ/h. Z předloženého podnětu vyplývá, že tato vila patří mezi nejhodnotnější stavby svého druhu a své doby v celém moravském kontextu a současně se jedná o vrcholné dílo renomovaného architekta Antonína Navrátila. Celá budova se jeví exteriérově velmi vyváženě. Vyniká vytříbenou architektonickou formou a skladebnou uměřeností.

Následně si dne 14. 5. 2007 Ministerstvo kultury v souladu s ustanovením § 3 zákona č. 20/1987 Sb. vyžádalo vyjádření příslušné obce s rozšířenou působností a příslušného krajského úřadu a písemně vyrozumělo o podání podnětu účastníka řízení, jež je vlastníkem věci, kterému bylo umožněno se k výše uvedenému podnětu vyjádřit. Účastník se ve stanovené lhůtě písemně vyjádřil a k výše uvedenému sdělil, že: „Nemovitost prošla v letech 1997 – 1998 zásadní rekonstrukcí, v rámci které byl změněn účel užívání z budovy obytné na administrativní. Nemovitost zcela ztratila původní výraz rodinné vily a její památková ochrana je nedůvodná.“

Příslušná obec s rozšířenou působností - Městský úřad v Prostějově poskytl vyjádření, ze dne 14. 6. 2007, č.j. PVMU 70392/2007 50, z něž vyplývá, že k prohlášení předmětného objektu za kulturní památku nemůže dát zcela jednoznačné stanovisko, s následujícím odůvodněním: „Celkově je možno konstatovat, že vnější charakteristický vzhled objektu zůstal ... do značné míry zachován, avšak v interiérech se nedochovalo mnoho původních prvků, což se týká také prakticky úplné absence původního mobiliáře.“ Krajský úřad Olomouckého kraje poskytl vyjádření ze dne 5. 6. 2007, č.j. KÚOK/58100/07/OKPP/493, ze kterého vyplývá, že prohlášení předmětné věci za kulturní památku doporučuje s následujícím odůvodněním. „Celá budova se jeví exteriérově velmi vyváženě, vyniká vytříbenou architektonickou formou, skladebnou uměřeností, projevuje se zde architektův smysl pro detail.“ Krajský úřad Olomouckého kraje se tak domnívá, že objekt splňuje podmínky pro jeho prohlášení za kulturní památku.

Dopisem ze dne 21. 6. 2007, č.j. 4181/2006, bylo účastníkovi sděleno, že v řízení o prohlášení předmětné vily za kulturní památku, byly shromážděny dostatečné podklady k rozhodnutí. Dle § 36 odst. 3 správního řádu mu tímto bylo umožněno, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil k uvedeným podkladům i ke způsobu jejich zjištění, případně navrhl jejich doplnění. Účastník tohoto svého práva ve stanovené lhůtě nevyužil a k seznámení s podklady se nedostavil.

Ministerstvo kultury zhodnotilo předložené důkazy jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a na základě toho rozhodnutím č.j. 4181/2006 ze dne 7. 8. 2007 prohlásilo předmětnou vilu s pozemky za kulturní památku s tím, že se jedná o kvalitní příklad moderní architektury a že svým umístěním, charakterem a historickou podstatou splňuje podmínky ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb. pro prohlášení věci za kulturní památku.

Rozhodnutí Ministerstva kultury účastník převzal dne 20. 8. 2007. Účastník podal proti tomuto rozhodnutí v zákonné lhůtě rozklad dopisem ze dne 31. 8. 2007. Nesouhlasí s prohlášením předmětné vily za kulturní památku a proto navrhuje zrušení rozkladem napadeného rozhodnutí v celém rozsahu a zastavení předmětného správního řízení. V odůvodnění rozkladu účastník zejména uvádí, že Ministerstvo kultury vycházelo při svém rozhodování z nepřesných údajů o nemovitosti, když použilo v části odůvodnění rozhodnutí větu „Vestibul

spolu s navazujícím schodištěm obložen mramorem, rozměrná hala s původním krbem obložena dřevem. Dále navazuje jídelna, dva obývací pokoje, knihovna a technické zázemí.“ S touto větou účastník polemizuje a namítá, že „podstatná část těchto prvků se v nemovitosti již nenachází.“. Dále namítá, že v rámci rekonstrukce provedené vlastníkem objektu v letech 1997 – 1998 byl změněn vzhledem k zamýšlenému účelu charakter vily v takovém rozsahu, že v současné době již nelze hovořit o zachování původních prvků. Namítá, že v rámci správního řízení příslušný orgán vycházel z charakteru objektu jako obytné budovy, čemuž odpovídá i označení nemovitosti jako „rodinná vila Anastázie Neherové“. Dále uvádí, že rekonstrukce nemovitosti byla vedena hlavní myšlenkou, a to provedením změny účelu užívání objektu z obytné budovy na administrativní, v důsledku čehož byly provedeny rozsáhlé změny charakteru objektu. Účastník namítá v rozkladu, že v rozhodnutí Ministerstva kultury chybí jakákoliv konkretizace prvků, které zakládají nutnost zřízení ochrany objektu.

V souladu s § 152 správního řádu bylo přezkoumáno rozkladem napadené rozhodnutí Ministerstva kultury jakož i řízení, které rozhodnutí předcházelo, a to zejména s přihlédnutím k námitkám v rozkladu uvedeným.

Shledal jsem, že Ministerstvo kultury shromáždilo všechny potřebné podklady a na základě jejich řádného vyhodnocení dospělo k závěru, který v rozhodnutí dostatečně odůvodnilo, že předmětná vila splňuje zákonem č. 20/1987 Sb. předepsané podmínky pro prohlášení za kulturní památku, neboť jde o vynikající ukázkou moderní architektury pro oblast daného regionu, ale i v širším celomoravském kontextu. Objekt se vyznačuje dochovanou hmotou, dispozičním i proporčním řešením. Ačkoliv interiér nese známky novodobých úprav, dochovala se v něm řada původních architektonických, truhlářských i jiných prvků, jako je dřevěné a mramorové obložení, původní zábradlí, krbové těleso a části podlah. Jde o vrcholné dílo renomovaného architekta Antonína Navrátila. Dospěl jsem k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem č. 20/1987 Sb. a správním řádem, přičemž ani námitkami v rozkladu nebyla vyvrácena prokázaná skutečnost, že předmětná vila svým charakterem a podstatou vykazuje památkové hodnoty vymezené v § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 20/1987 Sb. Mám tak za to, že předmětná vila byla důvodně prohlášena za kulturní památku. Neshledal jsem žádné relevantní důvody pro změnu nebo zrušení rozkladem napadeného rozhodnutí. Proto mi nezbylo než rozklad zamítnout a napadené rozhodnutí potvrdit.

K námitkám účastníka uplatněným v rozkladu uvádím následující:

Ohledně námitky, že Ministerstvo kultury vycházelo při svém rozhodování z nepřesných údajů o nemovitosti tím, že použilo v části odůvodnění rozhodnutí větu „Vestibul spolu s navazujícím schodištěm obložen mramorem, rozměrná hala s původním krbem obložena dřevem. Dále navazuje jídelna, dva obývací pokoje, knihovna a technické zázemí.“, když dle účastníka „podstatná část těchto prvků se v nemovitosti již nenachází.“, uvádím, že tuto námitku nelze přijmout, neboť podle zprávy obsažené v návrhu k prohlášení věci za kulturní památku vypracované Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm v Olomouci, stejně jako podle místního šetření pracovníků Městského úřadu v Prostějově, odboru správy majetku města, věcně a místně příslušného orgánu státní památkové péče, jasně vyplývá, že původní dřevěné a mramorové obložení, stejně jako původní zábradlí, se dochovalo zejména na schodištích, dále při vstupu do objektu a také částečně v hale ve druhém nadzemním patře. V tomtéž patře, konkrétně v prostorách bývalého pánského pokoje, je dochován původní krb, jak opět zřetelně vyplývá z přiložených fotografií a informací ve zprávě Národního památkového

ústavu, územního odborného pracoviště v Olomouci. Jídelna, obývací pokoje, knihovna a technické zázemí neslouží sice po rekonstrukci svému původnímu účelu, nicméně i přes některé dispoziční úpravy pomocí příček se v objektu fakticky nacházejí, byť upravené a přestavěné na kancelářské prostory.

K námitce, že v rámci rekonstrukce provedené vlastníkem objektu v letech 1997 – 1998 byl změněn vzhledem k zamýšlenému účelu charakter v takovém rozsahu, že v současné době již nelze hovořit o zachování původních prvků uvádím, že Ministerstvo kultury prohlásilo předmětný objekt za kulturní památku zejména pro jeho dochovanou hmotu a dispoziční i proporční řešení, dále pak pro jeho význam coby vynikající ukázky moderní architektury nejen pro oblast daného regionu, ale i v širším celomoravském a celonárodním kontextu, ale také pro stále existující autentické interiérové prvky a detaily. Ačkoliv interiér nese známky novodobých úprav, dochovala se v něm řada původních architektonických, truhlářských i jiných prvků, jako jsou již výše citované původní dřevěné a mramorové obložení, stejně jako původní zábradlí na schodištích, dále při vstupu do objektu a také částečně v hale ve druhém nadzemním patře, či v tomtéž patře, konkrétně v prostorách bývalého pánského pokoje, dochované původní krbové těleso. K autentickým architektonickým prvkům interiéru, které jsou částečně dochovány do dnešních dnů, náleží rovněž části původních podlah.

Co se týče námítky, že v rámci správního řízení příslušný orgán zcela nepochybně vycházel z charakteru objektu jako obytné budovy, čemuž odpovídá i označení nemovitosti jako „rodinná vila Anastázie Neherové“ uvádím, že okolnost, že v současné době je objekt používán účastníkem jako kancelářská a administrativní budova, nic nemění na památkové hodnotě samotné stavby. Pokud Ministerstvo kultury použilo v řízení označení „rodinná vila Anastázie Neherové“, pak je tento název užit příhodně v souladu s primárním účelem a dispozicemi vily, která byla projektována a realizována výlučně jako rodinné obytné sídlo ve formě funkcionalistické reprezentativní vilové rezidence, která svým charakterem odpovídá tehdejšímu majetkovým poměrům a společenskému postavení rodiny Neherových, jež byla vlastníkem oděvního podniku Nehera, který byl jedním z nejvýznamnějších závodů textilního průmyslu na území Československa v meziválečném období.

K námitce, že rekonstrukce nemovitosti byla vedena hlavní myšlenkou, a to provedením změny účelu užívání objektu z obytné budovy na administrativní, v důsledku čehož byly provedeny rozsáhlé změny charakteru objektu, uvádím, že změna obytných prostor na kanceláře, rozdělení původní reprezentativní haly na nové menší prostory, odstranění břízolitové fasády, provedení zateplení polystyrenem, opatření novou omítkou, nahrazení původních ocelových oken hliníkovými, zrušení dřevěných žaluzií a markýzy nad terasami či zrušení zimní zahrady a venkovního bazénu včetně převlékárny, nejsou z památkového hlediska zásahy natolik devastujícími, aby byly dostatečným důvodem pro neprohlášení věci za kulturní památku. Navíc Ministerstvo kultury prohlásilo předmětný objekt za kulturní památku zejména pro jeho dochovanou hmotu a dispoziční i proporční řešení, dále pak pro jeho význam coby vynikající ukázky moderní architektury nejen pro oblast daného regionu, ale i v širším celomoravském a celonárodním kontextu, a také pro stále existující autentické interiérové prvky a detaily, jak je uvedeno výše. Předmětný objekt má proto i po těchto úpravách vysokou vypovídací hodnotu a estetickou kvalitu.

Ohledně námítky, že v rozhodnutí Ministerstva kultury chybí jakákoliv konkretizace prvků, které zakládají nutnost zřízení ochrany objektu, znovu připomínám, že objekt je významný

zejména pro dochovanou hmotu a dispoziční i proporční řešení, přičemž byla dostatečně popsána celá řada jednotlivých dochovaných autentických interiérových prvků a detailů, jak již bylo zmíněno výše.

Co se týče dalšího užívání předmětné vily v důsledku jejího prohlášení za kulturní památku uvádím, že zákon č. 20/1987 Sb., popř. další právní předpisy, nabízejí řadu fakultativních i obligatorních finančních náhrad (příspěvků) na zachování a obnovu kulturní památky a úlev při daňových odvodech, které kompenzují určitá omezení při obnově památkově chráněného objektu. Výše a způsob náhrad jsou převážně dány povahou věci, zejména též odvisí od výše nákladů, jimiž údržba kulturní památky překračuje obvyklé náklady údržby nemovitosti. Prohlášení věci za kulturní památku rovněž není nijak v rozporu s jejím běžným užíváním, např. bydlením či provozováním obchodní nebo výrobní činnosti, neboť kulturní památku lze opravovat, rekonstruovat, restaurovat nebo jinak stavebně-technicky upravovat na základě závazného stanoviska příslušného orgánu státní památkové péče dle § 14 zákona č. 20/1987 Sb.

Ostatní skutečnosti, které vyplývají z napadeného rozhodnutí Ministerstva kultury a řízení jež mu předcházelo, jakož i z rozkladu, byly přezkoumány a bylo shledáno, že pro výrok tohoto rozhodnutí o rozkladu nejsou podstatné a nemají na něj vliv.

K projednání podaného rozkladu byla svolána ustavená rozkladová komise, která věc komplexně posoudila a na základě výše uvedeného mně navrhla rozhodnout tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í :

Toto rozhodnutí je podle § 91 odst. 1 a § 152 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění, konečné a n e l z e se proti němu dále odvolat.

Mgr. Václav Jehlička, v. r.
ministr kultury

Za správnost vyhotovení:
JUDr. Petr Strupek

POZEMSTAV Prostějov - servis, s.r.o., Pod Kosířem 73, 796 01 Prostějov

Na vědomí: Ministerstvo kultury, OPP, zde

Národní památkový ústav, ústřední pracoviště, Valdštejské nám. 3, 118 01 Praha 1 - Malá Strana

Národní památkový ústav, ú.o.p. v Olomouci, Horní nám. 25, 771 11 Olomouc

Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor kultury a památkové péče, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

Městský úřad v Prostějově, úsek státní památkové péče, nám. T. G. Masaryka 12-14, 796 01 Prostějov